

עירובין נב. (המשנה) עד נב: (סוף הפרק)

ביאורי מושגים
 עני ועשיר בעירובי תחומין - בדף הקודם ראינו מחלוקת האם עירובי תחומין מסוימים תוקנו רק לעניים או גם לעשירים.
 במשנה שלנו אנו רואים שעשיר ועני אין הכוונה למצב אובייקטיבי אלא למצבו הרגעי של האדם. אדם בביתו מוגדר עשיר ומחוץ לביתו עני. (וכבר אמרו חז"ל איזהו עשיר - השמח בחלקו).

משנה
אדם שתכנו לצאת כדי לשבות במקום אחר - והחזירו חברו: ר' יהודה: נחשב עירוב לכל עניין. ר' מאיר: נחשב עירוב לחומרא.

ריב"ז חלק על אביו, ר' יהודה, והצריך רק דרישה אחת:
רבה: צריך רק שיאמר 'שביתתי...'
רב יוסף: צריך רק שיצא לדרך.

כדי שהעירוב יתפוס דורש ר' יהודה שתי דרישות:
 א. שיתחיל לצאת לדרך.
 ב. שיגיד שביתתי במקום פלוני.

טעמו של ר"מ: כיוון שתיכנו לשבות בתחום חדש סילק את עצמו מכל השטחים שאינם כלולים בתחום החדש ומאיך הוא לא זכה בשטחים חדשים.
לכן מה שיש לו זה רק שטחים שהיו גם בתחום הישן וגם בחדש.

משנה
מי שיצא חוץ לתחום: ת"ק: אפילו אמה אחת לא יחזור. ר' אליעזר: עד שתי אמות יכול לחזור.

ר' חנינא א': לא יחזור (כת"ק) שכן כתוב 'רגלך'.
ר' חנינא ב': יחזור (כאחרים) שכן קוראים 'רגליך'.

בברייתא מובאת מח' מה הדין באדם שהוציא רגל אחת: ת"ק: לא יחזור. אחרים: יחזור.

שיטת ר' אליעזר:
 עד שיצא משתי אמות - מותר לחזור.
 יצא משתי אמות (אפילו מילימטר) - לא יחזור.

משנה
מי שהגיע סמוך לתחום העיר לפני שבת: ת"ק: אפילו אמה אחת לא יכנס לתחום העיר. ר' שמעון: עד 15 אמות מותר לו להכנס (חכמים תקנו מקדם היסטרי של 15 אמות).

מטרת המקדם ההיסטרי:
 יש אנשים שלא שמים לב ועוברים קמעה את התחום.